

ankrat za vselej vsi obrekovalci naše ga voditelja, ki je nad vsakdanjimi lažmi onemoglih nasprotnikov tako vzvišen, da bi nam ga ne bilo treba braniti. Pika.

Železniška zveza Maribor—Spilje—Radgona—Ljutomer pred narodno skupščino. Naš parlament se je bavil 26. t. m. s trgovinsko pogodbo med nami in Nem. Avstrijo. Pri tej priliki se je oglašil k besedi naš poslanec dr. Mohnjec in se zavzel za vzpostavitelja prometa na progi Maribor—Spilje—Radgona—Ljutomer. Povdaril je, da je ta proga razdeljena na tri dele: Maribor—Spilje je v naših rokah, Spilje—Radgona v avstrijskih, Radgona—Ljutomer pa zopet v naših. Ukinitev prometa na tej progi je nepregledna škoda za vse kraje, ki ležijo ob tej progi in sploh za cele Slov. gorice. Jugoslovanski klub zahteva od Beograda, da podvzame vse korake, da se promet na zgoraj omenjeni progi zopet obnovi.

Jugoslovanska Matica, podd. Zalec priredi svoj redni občni zbor po običajnem dnevnem redu v nedeljo, dne 5. februarja t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni g. Vilko Kukec v Zaluqu. Pridite vsi!

Upravičene pritožbe radi malomarnosti pri brodu. (Dopis od Sv. Martina pri Vurbergu). Okolica šentmartinska je v zadnjem času čisto odrezana od prometa. Dva broda sta preko Drave, a tudi v največji sili ne more nikdo preko vode: prvi ne vozi, ker je res premajhna voda, drugi v Zgornjem Dupleku pa mirno počiva radi malomarnosti ter klubovalnosti načelnika. Radi malenkostnega nedostatka ne vozi ta brod že 14 dni ne, a načelnik ga doslej ni prišel niti pogledat. Pride sila, ljudje rabijo zkravnika, ali v slučaju ognja požarno brambo. Od kod naj se dobi pomoč? Ceste ni, mosta ni, broda ne vozita, človek je pri najboljši volji po odpomoci izpostavljen pogumu. Skrajni čas je že, da že vendar enkrat merodajne oblasti nekaj storijo, da se zgradi cesta, most ali pa vsaj, da bosta broda prevažala vedno.

Naša železniška uprava ima po izjavi železniškega ministra pokvarjenih polovico lokomotiv in 16.000 vagonov. V oči naši državi imamo tri delavnice za železniške potrebe in sicer delavnico južne železnice v Mariboru, delavnico državnih železnic v Zagrebu in Nišu. Od vseh teh delavnic pa je uporabna in z vsem potrebnim opremljena le delavnica Južne železnice v Mariboru.

Koliko vagonov se uporabi pri nas v stanovanjske namene? Naš železniški minister je izjavil, da imajo 6000 vagonov na razpolago brezstanovanjci po mestih. Ker je vzetih iz prometa 6000 vagonov, trpi država na leto vsled tega 40 milijonov dinarjev škoda.

V naši državi imamo 15.000 slepcev. Največ teh pomilovanj vrednih revežev je v Bosni in Hercegovini in sicer 5.000. Za lajšanje bede slepcev so pri nas 3 zavodi in sicer v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu.

Po Beogradu, kjer kar mrgoli policajev in žandarjev, se ob belem dnevu ali pa zgodaj zvečer po najbolj obljubljenih delih mesta izvršujejo zelo drzni zločini in goljufije, pri katerih se zločinci in banditi navadno izdajajo za policajev in policijske uradnike, da še z večjo gotovostjo oskubajo žrtve, ki jim pade v roke. Prave policije so jim ni treba bati, ta je, kakor izgleda — zaposlena pri preganjanju in zatiranju političnih nasprotnikov današnje vlade in pri tem nima časa in pogleda za raznovrstne bandite, roparje in tatove, posebno če so boljše oblačeni, ter lepo srbski govore. — Za primer javne varnosti v naši prestolnici služi prav dobro tudi ta-le slučaj za zadnjih dni: Zgodaj zvečer gresla dva delavca-Bosanca po neki zelo živahni ulici ko ju prestreže in nagovori troje dobro oblečenih mož, če sta pripravljena sprejeti neko delo. V razgovoru in razlaganju, kako bi bilo to delo — grede po ulici naprej, eden od treh ne znanec se med potjo loči, na oglu se jim pa zopet pridruži ter pravi, da mu je poprej med razgovorom izginilo iz žepa 2000 dinarjev in da jih je gotovo eden teh dveh delavcev izmačnil. Delavca zatrujeta svojo nedolžnost, pa vse zastoj — trojica ju začne kar na ulici tipati in preiskavati po žepih. — Pabrali so njima ves denar — okrog

300 dinarjev, dali ga v neko kuferto ter oba delavca odvlekli s seboj, češ, da grede na policijo. Med potjo pa se trije tiči premislijo, pravijo, da se ne splača noditi na policijo, ker sta oba delavca nedolžna in ker se v njima ni našlo pogrešanega denarja. Eden izmed njih izvleče iz žepa kuferto, — čes, tu imata vajin denar nazaj in nato izginejo vsi trije, delavec odra kuferto in najde v njej nekaj neprofitnega papirja.

Mraz v Beogradu. Zadnje dni vladava v Beogradu, kakor nam poroča naš beograjski dopisnik, zelo oster mraz. Od Crnega morja veje tak hud in mrzel veter, da ti gre mraz do kosti. Donava je že skoro do cela zmrznjena. Promet med Beogradom in Zemunom se vzdržuje edino z vlakom. Po Donavi je promet s parniki zaprt, ker je Donava že skoro docela zamrznjena. Okoli 1000 m široka reka je še le toliko ledu prosta, da ne moreš peš naravnost iz Beograda v Zemun. Parniki in ladje večijo v ledu. V Beogradu se začne čutiti pomanjkanje raznih potrebščin, ker edini dovoz tvori počasna, notirna državna železnica.

Zaprti uredniki, zapečateni uredništvo. V Novem Sadu je izhajal madžarski list „Delbaeska.“ Pisal je baje v protidržavnem duhu, vsaj večsrbsko, tudi v Novem Sadu izhaja že glasilo „Istina“ je to vedno trdilo ter pozivalo oblasti, naj list vendarle zadušijo. To se je tudi zgodilo, zarli so vse tri urednike, glavnega še posebej zato, ker je baje s prezirljivimi besedami odvrnil nek članek o krajšavi rok. Te dni bi se imela vršiti proti njim razprava po obtožbi velešoljca, minister notranjih zadev jo je pa ustavit in zabranil tudi zborovanje, katero so hoteli sklicati vročekrvni narodnjaki okrog „Istine“, ker bi lahko prišlo do izgrediv proti madžarskemu tarošnjemu prebivalstvu. — Govorje se skriva mnogo nasilja pod na dnjaštvom, da je celo ministru preveč.

Demokratski izgrediv v Cakoveu. Te dni so se neki uradniki-demokrati hudo napili pozno zvečer v stanovanju svojega političnega prvaka dr. Novaka v Cakoveu in v pijanosti jim je prišlo na misel, da bi šli na izlet v Nedelšice. Navačili so pred hišo izvoška Kreuza ter med kričanjem in razbijanjem zahtevali, da jih vozi, četudi so bili poprej že telefonično obveščeni, da ni nobenega voza na razpolago. Ko so se pred hišo in na dvorišču dovolj nakričali, so vdrli tudi v privatno stanovanje, tudi to so razbijali in celo topli Kreuzovo gospo, da je odmedlela! Lepe razmere! — Banditsko divjaštvo se torej že uradnikov oprijemlje in to ne samo v Južni Srbiji, temveč tudi v naših krajih.

Javna varnost v zagrebški okolici je presneto slaba. V bližini Zagreba so našli v zadnjem času mrtvo truplo mladega človeka. A o vzroku njegove smrti ne ve nihče nič. Orožništvo stika brezuspešno za ubijalcem. — Pred par dnevi je vojak musliman zvalil dekle v gozd pri Zagrebu, ga dvakrat zabodel in ga nato oropal. Vojakorparja so že izsledili. — Krog Zagreba se potikajo cele bande roparjev, ki streljajo na potnike in ogrožajo tam na najresnejši način javno varnost. Zagrebški okoličani se nevoljno povprašujejo: Čemu li neki plačujemo toliko žandarjev, ako se človek ne čuti več varnega v okolici tako velikega mesta kot je Zagreb.

Obsojen je bil v Zagrebu na sedem let težke ječe znani Vladimir Novak, ki se zagrešil veliko tatvin in nasilnih vlovov. Ko so razglaševali obsodbo, se je nabralo v sodno dvorano veliko število uzmovičev, da bi slišali, kako nagrado prejema jo tatovi in vlovilci. Policijska se je pomešala med te zbrane nepoštenjakoviče in aretirala 12 glede poštenosti osumljenih oseb.

Naš kralj odpotuje 20. februarja v rumunsko prestolico Bukarešt. Dne 22. februarja se bo izvršila na rumunskem kraljevem dvoru cerkvena zaročnica našega kralja Aleksandra z rum. princeso Marijo.

Tiskarna sv. Cirila sprejme takoj učenca ali vajenca. Prednost imajo tisti, ki stanujejo pri starših v Mariboru ali v bližini. Zahteva se nekaj srednje ali pa meščanske šole.

Usmiljenim ljudem. Deklica stara osem let, se odda za svojo. Kdor bi jo hotel vzeti, naj naznani na naslov:

Jožef Inhart, Topole, p. Braslovče.

Gospodarstvo. Izmenjava 5 dinarskih bankovcev.

Finančno ministrstvo je odredilo, da se začnejo 20. januarja jemati iz prometa 5 dinarski bankovci, ker so zasledili med njimi več vrst ponaredb. Te bankovce zamenjuje Narodna banka v Beogradu in njene podružnice po večjih mestih. Od 20. januarja teče 10mesečni rok, in sicer 6 mesecev za izmenjavo teh novčanic pri podružnicah in centrali Narodne banke, preostale 4 mesece pa se izmenjajo ti bankovci samo pri centrali Narodne banke v Beogradu. Da se občinstvu, ki biva v krajih, oddaljenih od središč, v katerih se nahajajo centrale ali podružnice Narodne banke, olajša izmenjava novčanic po 5 dinarjev — 20 kron, je izdala glavna direkcija državnega računovodstva naredbo in potrebna navodila vsem državnim blagajnam in davčnim uradom, da posredujejo pri izmenjavi teh novčanic.

Pri izmenjavi teh bankovcev bodo imelo ljudstvo zopet mnogo nepotrebnih stroškov, potov in jeze. Prizadeti bodo seveda samo revnejši sloji, ki imajo največ teh bankovcev, bogataši imajo debele bankovce in stanujejo po mestih, kjer jih lahko brez nepriključnosti izdajo in zamenjajo.

Vprašati pa moramo tudi na mero-dajnem mestu:

Ali imamo že nadomestilo za te bankovce? Ako ni preskrbljeno za nove bankovce, potem bo zopet pomanjkanje manjšega denarja. Ali pa mislijo gospodje pri vladi, da bo draginja kmalu tako velika, da 20kronskih bankovcev ne bomo rabili, ker se kakor v Avstriji za nje niti ene zemlje ne bi dobilo, da bomo torej samo velike bankovce potrebovali kakor v Rusiji? Opozorjamo nato gg. poslance, ki naj izposlušajo, da bodo državne blagajne te bankovce sprejemale do zadnjega in izdajale samo nove ter da naj vlada nove bankovce pravočasno preskrbi, da ne bodo zopet ravno revnejši sloji oškodovani.

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 24. t. m. Prignalo se je: 12 bikov, 170 volov, 294 krav, 5 telet in 6 konj. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 24 do 30 K; poldebili voli 22 do 24 K; plemenski 24 do 27 K; biki za klanje 13 do 20 K; glavne krave, debele, 16 do 18 K; plemenske krave 16 do 18 K; molzne krave 16 do 18 K; breje krave 16 do 18 K; mlada živina 12 do 16 K; krave za klobasarje 8 do 14 K.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 32 do 34 K; II. vrste 28 do 30 K; meso od bikov, krav, telet 24 do 26 K; telečje meso I. vrste 32 K; II. vrste 30 K; svinjsko meso sveže 48 do 75 K.

Cene živini v Beogradu. Cene se računajo za 100 kg: goveja živina 350—600 dinarjev, svinje 900—1200 dinarjev.

Razne cene v Beogradu. Bela moka po 6% din. 1 kg, koruzna moka 4 din., govedina 10 din., teletina 10 din., svinjsko meso 10 din., suho svinjsko meso 16 din., surova slanina 18 din., suha slanina 17 din., mast 22 din., sunka 40 din., sladko mleko liter 3, kisló 5, smetana 36 din. Stari krompir 3, fižol 5, hruške in jabolka 7 din. Zito 100 kg 300—350 din., kuruza 200 do 300, seno 130—160, slama 70—110 dinarjev.

Razne cene v Skoplju. Zito 100 kg pšenica 300—312 din., rž 208, ječmen 200, kuruza 208, fižol 250—360, krompir 108, sočvrje 220, pšenična moka 384, koruzna 120. Živina: konji 1 komad 2000 din., voli 1615, bivoli 1375 do 1400, ovce 100 do 150, koze 100 do 150, debele svinje 1375 din., 100 litrov vina 560—800 din., žganja 480—1240 dinarjev.

Zitne cene. Pšenica 1530—1550 K, sremski ječmen 1120—1140 K, kuruza 1150—1160 K, moka nularica 21—21.50 K, krušna moka 18.30—18.50 K, otrobi 7.75—8 K.

Prodaja drv iz državnih gozdov se sme po najnovejši odredbi ministrstva za šume in rude vršiti samo potom javne dražbe.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 303, francoski frank 25.15 naših

kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 3.35 do 3.50, za 100 čehoslovških kron 587 do 590, za 100 nemških mark 150 in za 100 laških lir 1345 do 1348 jugoslovanskih kron. V Curihu znaša vrednost naše krone 1.65. Od zadnjega poročila je vrednost denarja padla za 5 točk.

Razgled po svetu.

Sv. Ambroža so oropali. V cerkvi v Milanu je pokopan sv. Ambrož. Tam so vdrli v grobnico sv. Ambroža neznani tatovi in so oropali truplo svetnika dragocenega nakita, ki je obstojal iz dragih kamnov, zlata in srebra.

Krik otroka povzročil strah in zmedo. V nekem berlinskem kinematografu je viknil otrok: „Ogenj, ogenj!“ Gledalci so začeli na ta krik vsi drveti proti izhodu. Pri tej priliki je bilo več nevarno pogaženih.

Milijonarjev sin slepar. Budimpeško časopisje prinaša vest, da je gledališka igralka Elizabeta Balassa tožila milijonarjevega sina Evgena Farkaša, ker je izvalil od nje pod pretnostjo ženitve dragocenosti v vrednosti četrt milijona. Zadnjič je bila z njim na Dunaju, kjer je plačala obed s svojim dragocenim prstanom. Ko se je Farkaš na njene stroške počeno na jedel, je izginil. Na policiji so povedali igralki, da ima ta milijonarjev sin že več sleparij na vesti.

Daleč smo prišli. Pobalini so udrli v več cerkev v Zadru, razbili slike in svete kipe, pomazali slikarje in načrtovalce po stenah: Doli z vero tam smrt papežu (ki je umrl)!

Nansenova obtožba. V prvi seji mednarodnega odbora za pomoč gladijoči Rusiji je bil 25. januarja t. l. izvoljen predsednikom, zastopnik švedskega rdečega križa, g. Cederkrane, podpredsednikom pa dr. Girsu, zastopnik čehoslovškega rdečega križa. Po izvršeni volitvi je nadkomisar Nansen (šlovit raziskovalec severnega tečaja, naravoslovec in zemljepisec) poročal o položaju v bedni Rusiji. — Lakota sega čedalje bolj okoli sebe, in v pokrajinah, v katerih je zaviadala ta neizprosna uničevalka človeštva, gladuje 32 milijonov ljudi. 19 milijonov ljudi je ogroženih od smrti, od teh pa jih je 15 milijonov gotovo že propadlo. Nansen je povdaril, da bi Evropa lahko bila rešila te ljudi, ako bi se bila zganila v septembru lanskega leta, takrat, ko je klical brezbržne narode zapada na pomoč. Rešitev preostalih je mogoča le sedaj, če vlade nemudoma priskočijo na pomoč. Nadalje — tako pravi Nansen — je pisanje kapitalističnih listov, češ, da ruska vlada ovira pomožne akcije, prepojeno s preračunjenimi lažmi, ki zahtevajo neštivilna človeška življenja. Ruske oblasti ne ovirajo dobroteljskih komisij nikjer; živila prihajajo neobškodovana in nepokradena na določeno mesto. Ako pa pomoč ni tako izdatna, kakor bi bilo pričakovati, je krivda pripisovati slabim prometnim razmeram po vsej Rusiji. Oskrbna Rusija s premogom in krmili za transportne konje je nujna. Zboljšanje železniških prog je nemogoče, ker so ljudje že tako oslabele, da ne morejo več delati, saj si ne morejo niti poživiti, ki jih razdeljujejo na določenih mestih. Ker pridejo za transport živila samo tri železniške proge v poštev, bo mogoče v štirih mesecih rešiti samo eno tretjino ogroženega prebivalstva. Vprašanje: ali naj se pošilja žito za kruh ali za seme, je pri vsem tem jako pereče, kajti vsled nezadostnih transportnih sredstev bi pošiljali eno na račun drugega. Cim več bi sedaj poslali semena, (za poznejšo rešitev ljudstva), temveč bi jih moralo sedaj umreti. Izbiranje posameznih pokrajin in ljudi je strašno vprašanje, katerega nihče ne more za dovoljivo rešiti. . . . Nato se je bavila konferenca z vprašanjem, ali se naj reši predvsem za delo potrebne odrasle ljudi, ali mladino. Dostoj je Amerika darovala za pomoč Rusiji razna živila v vrednosti 28 milijonov zlatih frankov. Večina evropskih narodov je vse do današnjega dne gledala to strašno žaloigro Rusije. — Na žalost spadamo po zaslugah naših kapitalističnih vladincev tudi mi med one narode, ki nečesto prispevati za pomoč sestradanemu človeštvu. To se bo bridko maščevalo.